

Чернівецький національний університет імені Юрія Федьковича
Факультет іноземних мов
Кафедра германської філології та перекладу

«ЗАТВЕРДЖУЮ»

В.О. декан факультету іноземних мов

Тетяна КОЛІСНИЧЕНКО

«12» серпня 2024 року

ПРОГРАМА

КОМПЛЕКСНОГО ІСПИТУ ЗІ СПЕЦІАЛЬНОСТІ

Рівень вищої освіти другий (магістерський)

Спеціальність 035 «Філологія»

Спеціалізація 035.043 «Германські мови та літератури (переклад включно),
перша – німецька»

Освітньо-професійна програма Німецька мова і література та англійська
мова

Чернівці, 2024 рік

Програма складена відповідно до освітньо-професійної програми «Німецька мова і література та англійська мова» за спеціальністю 035 Філологія, спеціалізацією 035.043 «Германські мови та літератури (переклад включно), перша – німецька)», галузь знань 03 Гуманітарні науки, затвердженої Вченою радою Чернівецького національного університету імені Юрія Федьковича (Протокол № 5 від «25» березня 2024 року).

Розробники:

Юрій КІЙКО, д. філол. н., професор, професор кафедри германської філології та перекладу;

Надія ЄСИПЕНКО, д. філол. н., професор, професор кафедри англійської мови;

Тетяна КОРОПАТНИЦЬКА, к. філол. н., доцент, доцент кафедри іноземних мов для гуманітарних факультетів;

Юлія МЕЛЬНИК, к. філол. н., доцент, доцент кафедри германської філології та перекладу;

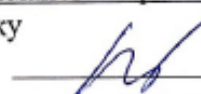
Лариса ОЛЕКСИШИНА, к. філол. н., доцент, доцент кафедри германської філології та перекладу;

Оксана ПЕТРЕНКО, к. філол. н., доцент, доцент кафедри комунікативної лінгвістики та перекладу

Затверджено на засіданні кафедри германської філології та перекладу

Протокол № 1 від «9» серпня 2024 року

В.о. завідувача кафедри

 Олена КУДРЯВЦЕВА

Погоджено на засіданні кафедри англійської мови (протокол № 7 від «12» серпня 2024 року)

Завідувач кафедри

 Надія ЄСИПЕНКО

Погоджено на засіданні кафедри комунікативної лінгвістики та перекладу (протокол № 1 від « » серпня 2024 року)

Завідувач кафедри

 Василь БЯЛИК

Схвалено методичною радою факультету іноземних мов

Протокол № від «12» серпня 2024 року

Голова методичної ради факультету іноземних мов

 Ірина БЕЖЕНАР

ПЕРЕДМОВА

Програма комплексного іспиту зі спеціальності 035 Філологія спеціалізації 035.043 „Германські мови та літератури (переклад включно), перша – німецька” розрахована на здобувачів Чернівецького національного університету імені Юрія Федьковича другого (магістерського) рівня вищої освіти за освітньо-професійною програмою «Німецька мова і література та англійська мова».

Комплексний іспит зі спеціальності є частиною атестації випускників освітньої програми «Німецька мова і література та англійська мова», підсумковою формою перевірки і оцінки науково-теоретичної та практичної підготовки здобувачів другого (магістерського) рівня вищої освіти.

Для проведення комплексного іспиту щорічно організується державна екзаменаційна комісія у складі голови та членів комісії.

До складання комплексного іспиту зі спеціальності допускаються здобувачі, які виконали всі вимоги навчального плану освітньо-професійної програми «Німецька мова і література та англійська мова».

ВИМОГИ ДО ЗНАНЬ І УМІНЬ, ЯКІ ПОВИННІ ПРОДЕМОНСТРУВАТИ СТУДЕНТИ НА КОМПЛЕКСНОМУ ІСПИТІ ЗІ СПЕЦІАЛЬНОСТІ

Комплексний іспит зі спеціальності має на меті перевірку й оцінку програмних результатів навчання з німецької мови та літератури і англійської мови:

ПРН 2. Упевнено володіти державною та іноземною мовами для реалізації письмової та усної комунікації, зокрема в ситуаціях професійного й наукового спілкування; презентувати результати досліджень державною та іноземною мовами.

ПРН 6. Застосовувати знання про експресивні, емоційні, логічні засоби мови та техніку мовлення для досягнення запланованого прагматичного результату й організації успішної комунікації.

ПРН 8. Оцінювати історичні надбання та новітні досягнення літературознавства.

ПРН 9. Характеризувати теоретичні засади (концепції, категорії, принципи, основні поняття тощо) та прикладні аспекти обраної філологічної спеціалізації.

ПРН 10. Збирати й систематизувати мовні, літературні, фольклорні факти, інтерпретувати й перекладати тексти різних стилів і жанрів.

ПРН 11. Здійснювати науковий аналіз мовного, мовленнєвого й літературного матеріалу, інтерпретувати та структурувати його з урахуванням доцільних методологічних принципів, формулювати узагальнення на основі самостійно опрацьованих даних.

ПРН 13. Доступно й аргументовано пояснювати сутність конкретних філологічних питань, власну точку зору на них та її обґрунтування як фахівцям, так і широкому загалу, зокрема особам, які навчаються.

ПРН 14. Створювати, аналізувати й редагувати тексти різних стилів та жанрів.

ПРН 16. Використовувати спеціалізовані концептуальні знання з обраної філологічної галузі для розв'язання складних задач і проблем, що потребує оновлення та інтеграції знань, часто в умовах неповної/недостатньої інформації та суперечливих вимог.

Білет для комплексного іспиту складається з трьох питань: фахових тестових завдань, філологічного аналізу художнього тексту з німецької мови, анування української статті англійською мовою.

Питання № 1

Тест з основної (німецької) та другої (англійської) іноземних мов (30 балів)

30 тестових завдань множинного вибору містить чотири варіанти відповіді, з яких одна вірна. Завдання охоплюють фаховий матеріал з основної та

другої іноземних мов, який було опановано протягом навчання в магістратурі, охоплюють питання з теоретичних дисциплін з німецької (15 позицій) та англійської (15 позицій) мов, не більше двох дисциплін з кожної мови (15+15= 30 балів). Кожна відповідь оцінюється в 1 бал.

Питання №2

Філологічний аналіз художнього тексту з німецької мови (40 балів)

Здійснюється філологічний аналіз уривка з художнього прозового твору XIX-XXI ст.

Основні фахові компетентності, які має продемонструвати здобувач:

Лінгвістичну – володіння літературною нормою німецької мови, використання мовних засобів з різними комунікативно-прагматичними інтенціями (оповісти, описати, обґрунтувати тощо).

Літературознавчу – знання літературних течій німецькомовних країн; уміння інтерпретації художніх творів та аналізу літературної творчості письменників німецькомовних країн.

Перекладацьку – вміння адекватної інтерпретації рідною мовою німецькомовного художнього тексту.

Схема філологічного аналізу уривка

з художнього прозового твору

1. Контекстуалізація уривка художнього твору

Стисло представити автора художнього твору, з якого взятий уривок: основні твори, тематичні та стильові домінанти творчості письменника (не більше 2-3 реч.).

Стисло представити зміст та тематику твору, з якого взятий уривок, та вказати, яку смислову (наприклад, перебування персонажа в певній ситуації) та/або матеріальну (наприклад, початок роману) частину твору представляє уривок (не більше 2-3 реч.).

2. Лінгвістичне розуміння іншомовного тексту

Чітко сформулювати тему уривка (про що йде мова? наприклад: зустріч, портрет, суперечка).

Визначити тип тексту, з якого складається уривок (оповідь, опис, діалог) й відповідно до цього представити зміст уривка:

- Оповідний уривок: представити персонажа (-ів) та їх дії, зробити стисле резюме наративу.
- Описовий уривок: представити об'єкт опису (персонаж, предмет, пейзаж тощо) та вказати промінь зору (хто і як описує? наратор, персонаж тощо).
- Уривок містить діалог: представити персонажів та зміст їх розмови, вказавши емоції, почуття тощо, якими вона супроводжується (що і як?).

3. Мовностилістичне опрацювання художнього тексту

Виокремити домінантні мовностилістичні засоби, які автор використав для розкриття теми уривка, а саме:

- вказати за допомогою яких *лексичних* (наприклад, денотаційні та конотаційні значення епітетів) та *стилістичних* (риторичних фігур та інших експресивних засобів семантичного, граматичного, синтаксичного рівнів) автор розкриває тему уривка,
- обґрунтувавши авторський вжиток і стильовий ефект кожного лексичного/стилістичного засобу.

Тут здобувач демонструє також свої знання зі стилістики та теоретичного курсу з основної іноземної мови.

4. Інтерпретація змісту уривка та твору

Визначити країнознавчу/соціоетнологічну/культурологічну проблематику (ідея), яку містить уривок, пов'язати цю проблематику з проблематикою цілого твору, обґрунтувавши свою відповідь за допомогою знань літературного матеріалу (автор, твір, доба) та результатів філологічного аналізу уривка (домінантних експресивних засобів).

5. Доперекладацький аналіз німецького художнього тексту

Питання №3

Анотації української газетної статті англійською мовою (30 балів).

Здобувач повинен вміти в усній формі представити зміст сучасної української статті англійською мовою.

Структуру екзаменаційного білета ухвалено на засіданні методичної ради факультету іноземних мов 23.11.2021 року (протокол № 4), перезатверджено 30.08.2022 року (протокол № 1), 30.08.2023 року (протокол № 1), 10.06.2024 року (протокол №6).

Кількість екзаменаційних білетів – 25.

Кількість питань у білеті – 3.

Тести пишуть усі студенти в перший день іспиту, відповіді на питання 2 і 3 (анотацію статті та аналіз тексту) в усній формі слухає ЕК в день іспиту.

Кількість додаткових питань – 2-5.

ЗРАЗОК ЕКЗАМЕНАЦІЙНОГО БІЛЕТА
для *комплексного іспиту зі спеціальності* на 2024-2025 н.р.

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Чернівецький національний університет імені Юрія Федьковича

Рівень вищої освіти другий (магістерський)
Освітньо-професійна програма «Німецька мова і література та англійська мова»
Спеціальність 035 Філологія
Спеціалізація 035.043 «Германські мови та літератури (переклад включно), перша – німецька»

Комплексний іспит зі спеціальності

ЕКЗАМЕНАЦІЙНИЙ БІЛЕТ №

1. Тести множинного вибору (4 варіанти відповідей), які охоплюють питання з теоретичних дисциплін з основної (15 позицій) та другої (15 позицій) іноземних мов; не більше двох дисциплін з кожної мови (15+15=30 балів).
2. Філологічний аналіз художнього тексту з основної іноземної мови (40 балів).
3. Анотація української газетної статті другою іноземною мовою (30 балів).

Гарант ОПП _____ Тетяна КОРОПАТНІЦЬКА
(підпис) (ім'я та прізвище)

Затверджено на засіданні вченої ради факультету іноземних мов
Протокол №8 від «12» серпня 2024 року

В.о. декана факультету _____ Тетяна КОЛІСНИЧЕНКО
(підпис) (ім'я та прізвище)

КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ ВІДПОВІДЕЙ ЗДОБУВАЧІВ

Критерії оцінювання відповідей на питання №1 (тестові завдання):

Загальна кількість тестових завдань у білеті – 30.

Студент отримує 1 бал за кожен вірну відповідь.

Максимальна кількість балів – 30.

Критерії та параметри оцінювання відповідей на питання №2

Бали / %	Характеристика відповіді
36-40 90-100 %	студент здійснює вичерпний філологічний аналіз автентичного художнього тексту; вірно інтерпретує зміст і деталі; чітко і конкретно визначає, систематизує та аналізує мовні явища, у тому числі лінгвостилістичні засоби; наводить адекватні приклади; вживає коректні лексико-граматичні структури; логічно обґрунтовано і структурно правильно будує відповідь.
32-35 80-89 %	студент здійснює достатньо повний філологічний аналіз автентичного художнього тексту; вірно інтерпретує зміст і деталі; коректно визначає, систематизує та аналізує мовні явища, у тому числі лінгвостилістичні засоби; наводить адекватні приклади; вживає коректні лексико-граматичні структури; логічно обґрунтовано і структурно правильно будує відповідь; відповідь має незначні неточності, огріхи та помилки;
28-31 70-79 %	студент здійснює коректний, але з деякими недоліками/помилками філологічний аналіз автентичного художнього тексту; загалом визначає, систематизує та аналізує мовні явища, у тому числі лінгвостилістичні засоби; вірно, але неповно інтерпретує зміст і деталі; наводить приклади; вживає доречні лексико-граматичні структури; логічно будує відповідь; відповідь має деякі як незначні, так і значні неточності та помилки;
24-27 60-69 %	студент здійснює коректний, але частковий / з деякими недоліками філологічний аналіз автентичного художнього тексту, припускаючись як незначних, так і значних помилок; визначає основні мовні явища, у тому числі лінгвостилістичні засоби; частково інтерпретує зміст і деталі; дещо нелогічно структурує відповідь; наводить часткові приклади; вживає не зовсім коректні лексико-граматичні структури; відповідь має деякі як незначні, так і значні неточності та помилки;
20-23 50-59 %	студент здійснює поверховий / із значними огріхами й недоліками філологічний аналіз автентичного художнього тексту, припускаючись значних помилок; некоректно визначає і аналізує мовні явища, у тому числі лінгвостилістичні засоби; частково інтерпретує зміст і деталі; нелогічно структурує відповідь; наводить недостатню кількість прикладів або наводить не релевантні/неправильно обрані приклади; вживає некоректні лексико-граматичні структури; відповідь має велику кількість значних помилок.

Критерії та параметри оцінювання відповідей на питання № 3

Бали / %	Характеристика відповіді
27-30 90-100 %	студент вичерпно розкриває тему; чітко і конкретно визначає головні моменти, логічно структурує відповідь; наводить адекватні різноманітні приклади; вживає адекватні лексико-граматичні структури; логічно обґрунтовано і структурно правильно будує відповідь;
24-26 80-89 %	студент достатньо повно розкриває тему; правильно виокремлює головні моменти, наводить необхідні приклади; вживає коректні лексико-граматичні структури; логічно і структурно правильно будує відповідь; проте відповідь має незначні неточності та помилки;
21-23 70-79 %	студент неповно розкриває тему; не акцентує увагу на головних моментах, наводить недостатню кількість прикладів; вживає дещо некоректні лексико-граматичні структури; нелогічно і структурно неправильно будує відповідь; відповідь має деякі як незначні, так і значні неточності та помилки;
18-20 60-69 %	студент частково і недостатньо розкриває тему; не акцентує увагу на головних моментах, наводить недостатню кількість прикладів; вживає некоректні лексико-граматичні структури; нелогічно і структурно неправильно будує відповідь; відповідь має деякі значні неточності та помилки;
15-17 50-59 %	студент частково і недостатньо розкриває тему; викладає недостатній для висвітлення теми обсяг теоретичних положень; не виокремлює головні думки; не наводить приклади; використовує прості, часто некоректні лексико-граматичні структури; нелогічно і структурно неправильно будує відповідь; відповідь має велику кількість значних помилок.

Відповіді на питання №2 і 3 мають практичний характер та передбачають демонстрацію умінь реалізації вивчених теоретичних положень та опанованих практичних навичок.

Загальна оцінка як результат складання комплексного екзамену загалом становить 100 балів, що визначається за шкалою ECTS і переводиться у національну шкалу оцінювання.

ШКАЛА ОЦІНЮВАННЯ

Шкала оцінювання: національна та ЄКТС

Оцінка за національною шкалою	Оцінка за шкалою ЄКТС	
	Оцінка (бали)	Пояснення за розширеною шкалою
Відмінно	A (90–100)	відмінно
Добре	B (80–89)	дуже добре
	C (70–79)	добре

Оцінка за національною шкалою	Оцінка за шкалою ЄКТС	
	Оцінка (бали)	Пояснення за розширеною шкалою
Задовільно	D (60–69)	задовільно
	E (50–59)	задовільно
Незадовільно	FX (35–49)	(незадовільно) з можливістю повторного складання
	F (1–34)	(незадовільно) з обов'язковим повторним курсом

МЕТОДИЧНІ РЕКОМЕНДАЦІЇ ДО ПІДГОТОВКИ ДО КОМПЛЕКСНОГО ІСПИТУ ЗІ СПЕЦІАЛЬНОСТІ

- ✓ Ознайомитися з усіма питаннями до іспиту;
- ✓ Переглянути конспекти лекцій з відповідних навчальних дисциплін;
- ✓ Опрацювати рекомендовану літературу та додаткові джерела;
- ✓ Знайти відповіді на всі питання у конспектах з дисципліни;
- ✓ Скласти і записати детальний план відповіді на кожне питання;
- ✓ Відповідь на питання повинна відповідати таким вимогам:
релевантність представленого матеріалу; чіткість та конкретність викладу;
точність формулювань; обґрунтованість та аргументованість; логічність
побудови відповіді; наведення достатньої кількості прикладів; відповідність
мовним нормам (граматична й лексична коректність);
- ✓ Вивчити відповіді на питання;
- ✓ Потренуватися робити філологічний аналіз художнього тексту;
- ✓ Обов'язково відвідати консультацію до комплексного іспиту зі спеціальності.

СПИСОК РЕКОМЕНДОВАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

Список рекомендованої літератури з основної іноземної (німецької) мови та літератури

- Задорожна І.П. Короткий нарис з теорії стилістики із завданнями. Чернівці: Чернівецький нац. університет, 2022.
- Корунець І. В. Теорія і практика перекладу (аспектний переклад). 5-те вид., випр. і доп. Вінниця: Нова Книга, 2017.
- Курс лекцій з теорії перекладу = Übersetzungstheorie: навч. посіб. / укл. А.А. Король. Чернівці: Чернівецьк. нац. ун-т, 2021.
- Мізін К.І. Історія німецької літератури (від початків до сьогодення). Вінниця: Нова книга, 2006.
- Deutsche Literaturgeschichte. Von den Anfängen bis zur Gegenwart. 7.Auflage / Hrsg. von W.Beutin, K. Elehrt, W.Emmerich u.a. Stuttgart: Verlag J.B. Metzler, 2018.
- Fiskowa S.P. Geschichte der deutschen Literatur in Perioden, Entwicklungsrichtungen, Ideen und Namen. Львів: Паїс, 2003
- Kijko J. / Kudrjawzewa O. Deutsche Grammatik: Theorie und Praxis. Tscherniwzi: Unidruckerei, 2018.
- Sandig B. Stilistik der deutschen Sprache. Berlin/Boston: de Gruyter, 2019.
- Stolze R. Übersetzungstheorien. Eine Einführung. 7., überarbeitete und erweiterte Auflage, Tübingen: Narr Francke Attempto Verlag, 2018. 329 S.

Список рекомендованої літератури з другої іноземної мови (англійської)

- Evans, Virginia, Jenny Dooley. *Grammarway 2*. Express Publishing, 2018. 192 p.
- Evans, Virginia, Jenny Dooley. *On Screen. Student's Book 2*. Newbury: Express Publishing. 2018. 184 p.
- Evans, Virginia, Jenny Dooley. *On Screen. Student's Book 3*. Newbury: Express Publishing. 2016. 185 p.
- Курс практичної фонетики англійської мови: Практичний посібник/Укл.: Суродейкіна Т.В., Довгопола А.С., Ліннікова В.О. Чернівці, 2021.188 с.
- Stephenson H., Lansford L. Keynote. Upper-intermediate.Hampshire: National Geographic Learning. 2016. 185 p.
- Anderson, C. TED Talks: The Official TED Guide to Public Speaking. Kindle, 2016. 290 p.
- Biesenbach R. Unleash the Power of Storytelling: Win Hearts, Change Minds, Get Results. Eastlawn Media, 2018. 180 p.

Список художніх текстів німецькою мовою для здійснення філологічного аналізу

1. Johann Peter Hebel. Unverhofftes Wiedersehen / „Kalendergeschichten“. 14. Aufl. Tübingen: Klöpfer & Meyer, 2014.

2. Franz Kafka. Der Jäger Gracchus / „Erzählungen aus dem Nachlass“. München: Reclam, 2018.
3. Heinrich Böll. Wanderer, kommst du nach Spa.../ „Erzählungen“. Berlin: DTV, 2012.
4. Wolfgang Borchert. Nachts schlafen die Ratten doch. / „Erzählungen“. Berlin: DTV, 2012.
5. Wolfgang Borchert. Die Küchenuhr. / „Erzählungen“. Berlin: DTV, 2012.
6. Wolfgang Borchert. Die lange lange Straße lang. / „Erzählungen“. Berlin: DTV, 2012.
7. Wolfgang Borchert. Das Brot. / „Erzählungen“. Berlin: DTV, 2012.
8. Wolfgang Borchert. Mein bleicher Bruder. / „Erzählungen“. Berlin: DTV, 2012.
9. Wolfgang Borchert. Die Kirschen. / „Erzählungen“. Berlin: DTV, 2012.
10. Wolfgang Borchert. Vielleicht hat sie ein rosa Hemd. / „Erzählungen“. Berlin: DTV, 2012.
11. Paul von Heyse. Die Einsamen / Gesammelte Werke. Bd. 6: Novellen. Berlin: Wilhelm Hertz, 2000.
12. Franz Kafka. Entlarvung eines Bauernfängers / Deutsche Literatur von Lessing bis Kafka (Kafka-GW Bd. 5).
13. Carl Spitteler. Imago. Berlin: Suhrkamp, 2018.
14. Thomas Mann. Buddenbrooks. Verfall einer Familie. Frankfurt am Main: Fischer, 2018.
15. Hermann Hesse. Der Steppenwolf. Frankfurt am Main: Fischer, 2018.
16. Hermann Hesse. Unterm Rad. Frankfurt am Main: Suhrkamp, 2012.
17. Nelly Sachs. Leben unter Bedrohung / Werke. Kommentierte Ausgabe in vier Bänden. Band IV: Prosa und Übertragungen. Frankfurt am Main: Suhrkamp, 2010.
18. Heinrich Böll. Und sagte kein einziges Wort. Köln: Kiepenheuer & Witsch, 2010.
19. Heinrich Böll. Ansichten eines Clowns. Köln: Kiepenheuer & Witsch, 2013.
20. Elias Canetti. Die Blendung. Wien: Reichner, 2006.
21. Günter Grass. Die Blechtrommel. Frankfurt am Main: Fischer, 2000.
22. Günter Grass. Beim Häuten der Zwiebel. Göttingen: Steidl, 2006.
23. Elfriede Jelinek. Neid. Ein Privatroman. Hamburg: Rowohlt Taschenbuch Verlag, 2009.
24. Elfriede Jelinek. Klavierspielerin. Hamburg: Rowohlt Taschenbuch Verlag, 2013.
25. Herta Müller. Atemschaukel. Frankfurt am Main: Fischer, 2011.